

20. Jun. 1845

FACTS

Date:

20. Jun. 1845

Page number:

Dagbog E, side 48-53

TRANSCRIPTION

Fredag 20 Juny. – Frankfurt.

I gaar paa en af Stationerne ved Jernbanen var det snurrigt at høre, Dreng gaae om til alle Vogne og med den monotonestemte Stemme af Verden at spørge: was't gefällig? was't gefällig?

Den Deel af Staden nærmest om Domkirken er meget alderdommelig med mange høist interessante Huse. Paa flere af disse gamle Bygninger saae jeg smaae Taarne, Karnapper og en Mængde Billedværk i Steen og Træ. –

•49•

Domkirken

fik jeg ikke at see; netop som jeg var indenfor Døren, sagde man mig, at den skulde lukkes. Men den lod til at være smuk, og havde en smuk Indgang med deilige gothiske Zirater.

Der Römer

med en smuk hvælvet Forhalle, gamle Døre o s v, som i Grunden interesserede mig langt mere end Valgsalen og Kaisersalen, som for Tiden ere under Restauration. Billederne af de tyske Kaisere, som ere ganske nye, ere derfor nedtagne og stillede i en Bygning ved Siden af der Römer; men de morede mig ikke, naar jeg undtager Lessings¹ Fredrik Barbarossa og Philip af Schwaben malet af Rhetel,² Elev af Cornelius.³ Kaiser Sigismund af Volz⁴ var uhyre routineret, men ogsaa uhyre manieret gjort.

Stäteliche Kunstinstitut

Med et smukt Billedgalleri og en Samling af Antikker, net opstillede; heriblandt saae jeg adskillige af de mageløse Metober fra Parthenon. Desforuden er her •50• nogle Vaser og en Deel Tegninger og Cartoner. Af Malerierne vil jeg nævne dem jeg saae helst paa i den Tid jeg var der, langtfra tilstrækkelig:

[indført i margin af side 50 med fremmed hånd: Rhotert aus Osterkappeln auf Uhlenbrock 2½ Stunde von Osnabrück auf dem Wege nach Bremen²³]

Dette er de Ting, jeg saae, og jeg finder den lille Samling overhovedet ganske nydelig, net Ophængt, belyst fra Vinduer i Loftet. –

Derfra kjørte vi ud til Kirkegaarden der er meget pæn og besaae siden en Have, som det undrede mig kunne have nogen Tiltrækning for Folk, da den var meget begroet og havde et Lysthuus med Afstøbninger af Antiker, begge Dele, hvad især Damer pleie at være bange for.

I Eftermiddag gaaer jeg atter til Mainz med Jernbanen, og er vel fomøiet med mit Besøg i den By, som siden, jeg læste Göthes: aus meinem Leben,²⁴ har bestandig havt saamegen Interesse for mig. Hans Huus fik jeg ikke at see. •53• Men der var langtfra billigt i Frankfurt, jeg havde ved Ankomsten opsøgt et uanseeligt, men meget net Værtshuus paa Pladsen hvor Göthes Monument staaer, zum Steinberg hedder det. Jeg havde det meget godt, men maatte betale meget mere end paa det store Hotel:

Haus Holland i Mainz – der var det 2 Gylden 2 Kreuzer – og her – 2 G. 57 Kr.

en Kop Kaffe og i: Gasthaus zum Steinberg, – 6 –

hvor der er en Hane med en Stemme saa klar og høi og fiin, naar den kalder paa Hønsene, som jeg endnu aldrig har hørt den. Den rige Baron Rotschild²⁵ har her mange Eiendomme. Hans Moder, som skal være 96 Aar boer endnu her i Jødegaden i deres gamle Huus, hvorfra hun ikke vil flytte, men kører endnu daglig sin Tour.

Havde jeg dog kunnet tegne nogle af de prægtige gamle Huse, jeg her har seet. De blive sjældne, og hvad faae vi istedet: luxuriøse Pragtbygninger uden al Karakter, men det er jo Tidens Karakter: at være karakterløs. Dem har jeg nu truffet i rigelig Mængde lige fra Hamborg af i hver By.

Billet til Jernbanen, 3die Klasse [til Mainz] – 1 Gylden

Billet til Mannheim. Dampskib 2 – 38

En Bog og to Blyanter 30
6 Gylden 11 kr.

¹ Karl Friederich Lessing (1808-1880), tysk landskabs- og historiemaler.

² Alfred Rethel (1816-18 59), tysk maler.

³ Peter Cornelius (1783-1867), tysk maler.

⁴ Philipp von Foltz (1805-1877), tysk maler.

⁵ Friedrich Overbeck (1789-1869), tysk maler. Maleriet er Städel Museum, inv.nr. 892.

⁶ Malerierne er Städel Museum, inv.nr. 901, 877, 870 og 882.

⁷ Friedrich Wilhelm von Schadow (1788-1862), tysk maler. Maleriet er Städel Museum, inv.nr. 895.

⁸ Carl Morgenstern (1811-1893), tysk maler.

⁹ Andreas Achenbach (1815-1910), tysk landskabs- og marinemaler. Maleriet er Städel Museum, inv.nr. 875.

¹⁰ Philipp Veit (1793-1877), tysk maler. Freskoen er nu Städel Museum, inv.nr. 1114.

¹¹ Johann Heinrich Roos (1631-1685), tysk maler.

¹² Gerbrand van den Eeckhout (1621-1674), hollandsk maler.

¹³ Karel Dujardin (1622-1678), hollandsk maler.

¹⁴ Simon van der Does (ca. 1653-1717), hollandsk maler.

¹⁵ Allart van Everdingen (1621-1675), hollandsk maler.

¹⁶ Philips Wouwerman (1619-1668), hollandsk.

¹⁷ Johann Georg Pfoor (1745-1798), tysk maler.

¹⁸ Dionijs van Dongen (1748-1819), hollandsk maler.

¹⁹ Thomas Wijck (1616-1677), hollandsk maler.

²⁰ Ludolf Backhuysen (1631-1708), hollandsk maler.

²¹ Peter Paul Rubens (1577-1640), flamsk maler.

²² Philips Koninck (1619-1688), hollandsk maler.

²³ Ægteparret Rhotert fra Ostercappeln nordøst for Osnabrück i Niedersachsen, som fulgte Lundbye på rejsen i dagene 12.-21. juni 1845.

²⁴ Johann Wolfgang von Goethes *Aus meinem Leben. Dichtung und Wahrheit* udkom mellem 1811 og 1831.

²⁵ Amschel May Rothschild (1773-1855) var leder af familiens bankfirma i Frankfurt am Main og søn af dynastiets grundlægger, Mayer Amschel Rothschild (1744-1812) og Guttie Rothschild, f. Schnapper (1753-1849).

senere samme Aften
Min hustru og Malerens Nævn: Vent. Og
af et vel mygt Menneske hense ved Ba-
negærdens fik og Oplysninger, og i mangel
skal benytte. Det er påfaldende at see
den Løjtnant, som hersker i alle tyske Byer
med Mændene på nye Bygninger. Deres
altid spidlige og kinst elegant, men mang-
le dog al Saliditet i Stil. I Mainz saae
vi, at man benyttede en smuk rød Sandsteen
som vist man byggede der i Nærheden.
Flede Trappen gjennem alle Etager i
flotet Kallander, hvor vi boede, var
bygget af samme Steen; det saae vel ind.
I Mainz saae vi første Gang hvidkalkede,
gammelgyde, østerrijske Soldsater, der
smørte kontrasterede til de stive Preussere.

Fredeag 20 Junij. - Frankfurt.

Myas pas en af Stationerne ved Fern
banen var det smørte at hest, Drenge
gaar en til alle Vogne og med den
monotoneste Stenme af Vorden Afspring.
Var 't gefällig? var 't gefällig?

Den Del af Staden nærmest en
Domkirken er meget alderdommelig
med mange høist interessante Huse.
Paa flere af den gamle Bygninger saae vi
småe Taarne, Karmapper og en Mængde
Billedværk i Sten og Træ.

Den Kirke.

Jeg fik ikke at see; netop som jeg var
indtruffet der, sagde man mig,
at den skulde lukkes. Men der led
til at være smukt, og havde en smukt
Indgang med delige gotiske Pileter.

Der Nørre.

med en smukt smalt Forhal,
gamle Døre o. s. v., som i Grunden
interesserede mig langt mere end
Vejlsalen og Kaisersalen, som for
Tiden var under Restauration. Bil-
derne af de tydske Kaisere, som
en ganske rigt, ere derfor nedtagne
og stilledes i en Bygning ved Siden
af den Nørre; men de maatte mig
ikke, naar jeg indtoges Lessings
Fredrik Barbarossa og Philip af
Schwarzen mald af Hotel, Elev af
Cornelius. Kaisers Lige omvendt af
Vejlsalen var indbyrdes sammentrukket, men
ogsaa indbyrdes smykket og gjort.

Staatliche Kunstinstitut

Med et smukt Billedgalleri og
en Samling af Antikken, net op
stilledes; heriblandt saa jeg adskill-
lige af de mageløse Metcher fra
Parthenonen. Desuden var her

nogle Vasen og en Leds Tegninger
og Lantener. Af Malerierne vil
j. nævne dem j. saa helst paa i den
Tid j. var der, langt fra tilstrækkelig.

Overblik: Religionens Trinn:

Kunstens. Et meget smukt Billed,
det første store, j. har set af denne
smukkeste Mand. Altså j. j. j.
strengt og rent, i mange Fløder
er denne himmelske Skulptur, som
betegner Overblik som j. j. j. Det
var bestemt et Billed, som vil blive
i min Klækkommesse.

Lessing. Kunst: Lærings. Lærings. Lærings.
en Billed, at det er et rødt
min Mening om den enderfer
ne; men det er ogsaa en langt
over, hvad j. ellers har set derfra.

Lessing. Evangelium III: Fængsel, to Min
ke hængt hængt; ogsaa et smukt Billed

Lessing. Landskab med en Flod, hvis
Lærings, man har spore sig i end
i Billedet. I Fængselsens tilfælde,
ste et brændt Almindelig; en Mand
ligger død, hans Værelse er i Lær.

Lessing. En Fjeller vander sin Alst
ved en Kilde i en dunkel Skov;
hængt en hængt, aahen Plads.

Lessing har j. ventet meget
af, og Altså: hængt.

Shadow: de 5 klage og de 5 daarlige Jem
frøer. Opsæt af smukt Billed.

Morgenstern. Et lille Parti af Venedig
Achenbach. Et Skibbrud, med havis

Alma: Dorff paa Vest. var mig kjær.

Vest. Christen kommer bringer Køn
sterne ind i Tyskland, fresco.

Dette Billed behagde mig alletid,
i ingen Menneske. Paa begge

Sider er allegoriske Figurer: Ita
lia og Germania, for at antyde

den Catalagse siges frendsel.

for den i nyere Tid frisk blomstrer

for Kunst. I det hele tale om

Guerrig Danmark og Norge, men

er England og Frankrig, Holland

og Belgien intet for Intet at sige,
eller alt tydske? — de Aldre.

Daas. Flere smukke Agrestykker, men her

tegnede vist ikke godt, der paa Tiden alle

de Billeder og Færdigheder i Kunst.

G. v. d. Ekkeart. Et smukt Mandshoved.

En jerdin. Et smukt lille Billed med

en rød, staaende Kone og en liggende.

v. d. Daas. Billed med Faar, men de to

Billeder i vest kunst Galleri behagde mig

begge mere.

Everdingen. Et Landskab. Bjelkehus.

P. Woermann. En smuk Blotstald.

Rhodert
und Osnabrück
Kartenbuch
Aflaubrock
2 1/2 Hefen
von Osnabrück
Grußbuch
von Wagn
auf Leiman.

Udve. To Billeder. Hvas siges stærkt
paarisket af Wevermann.
van Dongen og
T. Wyck. To Dyr stykker, som dog alt
er temmelig smukke for mig.
Bachlinius. Hvas partier.
P. P. Nishers. En opadlet Skimmel.
Der er ikke godt tegnet, men
hans. en prægtig, glansfuld Farve.
P. Geminck. Et smukt, ganske fladt
Landskab, med en mild Mørk.
Det er de Ting, jeg saa, og jeg finder
den lille Samling over hovedet
ganske nydelig, net opkøbt, be-
lyst fra Vinduer. Læstet.
Derfor hjerte er ind til Kirkegaarden
der er meget pænt og her er sidde
en Hvas, som det smukke mig him-
mel have meget Tiltalning for Folk,
for der er meget beqvemt og hvas
et Hysthins med Afstolning af
Antiken, begge dele, hvad især de
mer pleie at være hvas for.
Eftermiddag gik jeg over til Mainz
med Jernbanen, og var vel fornøjet med
mit Besøg i den By, som siden, og le-
ste Gæster: ans minen Leven, der be-
standig har været min Interes-
se for mig. Hvas klins fast jeg ikke at see.

Men der var dengt fra billigt: Frankfirst,
j' havde ved den kornstens oplyst et isanse
lyst, men meget ved Veestokkens paa Pladen
hvor Goethes Monument staaer, gims Stein
berg hedder det. J' havde det meget godt,
men maatte betale meget mere en paa det
store Hotel: Hotel Klain Holland. Mainz -
der var det 2 Gylde 2 Kroner - og her -
en Kage Kaffe og i: Gasthaus gims Steinberg,
hvor der er en Plads med en Stemme saa
klar og hoi og fin, naar man holder paa
plensene, som jeg endnu aldrig har hørt den.
Den nye Baron Netschild har her anenget
endomme. Hans Vrede, som skal være
96 Aar haer endnu her i Yode gader i den
gamle Plads, hvorfor han ikke vil flytte,
men kjører endnu daglig sin Tour.
Hvad j' d'g kunnat tegnet nogle af de prag
tige gamle Pladse, j' her har set. De blive
spjældne, og hvad paa si i stedet: Ligevis
Pragthugninger inden al Karakter, men
det er jo T. S. Karakter: al den Karak
terles. Den har j' nu truffet i rigtig
Mængde lige fra Klainberg af i hver By.
— Billet til Jernbanen, 3te Klasse —
Billet til Mannheim - Lunge skib
en Bag og to Blyanter

29 57 Kr.
" - 6 -

1 Gylde.
2 - 38
30.

6 Gylde 11 Kr.